

Ngo verschaft juridisch info aan lokale overheden over FairTrade-criteria in aanbestedingen

Advocaten Zonder Grenzen is regelrecht voor Fair Trade

De VJV-prijs Recht en Duurzaamheid gaat dit jaar naar Advocaten Zonder Grenzen. De Vlaamse Juristenvereniging bekroont de ngo voor het nieuwe project 'Regelrecht voor Fair Trade'. In 2010 wil AdZg met een Fair Trade Legal Team aan lokale overheden juridische informatie verschaffen over hoe ze Fair Trade-criteria in hun aanbestedingen kunnen opnemen, die in overeenstemming zijn met Europese en Belgische vrijhandelsbepalingen. Daarvoor werkt Advocaten Zonder Grenzen samen met een aantal grote advocatenkantoren, die *pro bono* advies zullen verstrekken, en met FairTrade Gemeente en Public Affairs.

**Ruth Boone
Ingrid Moriau**

Advocaten zonder Grenzen werd in 1992 opgericht om via een aantal buitenlandse missies buitenlandse advocaten in nood bij te staan. Na de genocide in Rwanda kreeg de ngo de vraag om de 100.000 gevangenen, die daar in penibele omstandigheden op hun proces wachtten, juridisch bij te staan. Via infosesies werden de gevangenen gebrieft over hun rechten, en over de mogelijkheid om strafvermindering te krijgen bij een bekentenis. Daarnaast nam Advocaten zonder Grenzen het op zich om ook de rechters te vormen en de parketmagistraten te ondersteunen. Dat gebeurde daarna ook in Congo en Burundi. In acht landen worden nu lokale advocaten ondersteund om slachtoffers van grove mensenrechtenschendingen bij te staan. Ook magistraten worden ondersteund.

Indra Van Gisbergen: 'We willen nu meer gaan werken aan de bewustwording bij advo-

caten en juristen in België en Europa, over hun maatschappelijke rol. De globalisering is ook een globalisering van justitie. Daarop willen we ons meer profileren. Hoe kunnen we ons inzetten om de negatieve effecten van de globalisering, zoals oneerlijke handel, mensenrechtenschendingen door bedrijven, en schendingen van sociaal-economische rechten, te verminderen? In 2007 zijn we met een project gestart dat zich tot de zakenadvocatuur richtte. We hebben toen seminars gehouden over justitie in een geglobaliseerde wereld, en wat advocaten kunnen doen. Het nieuwe project met het legal team kadert daar ook in.'

'Over Fair Trade bestaat heel wat verwarring. Het concept is geen juridisch begrip, ook de certificaten niet. Max Havelaar werd geconfronteerd met het probleem dat veel overheden terughoudend waren om hun aankoopbeleid aan te passen, omdat ze dat niet-juridisch concept moet matchen met een juridisch correcte openbare aanbesteding. Max Havelaar heeft zelf de middelen niet om naar grote zakenkantoren te stap-

© Wouter Van Veenbergh

Indra Van Gisbergen.

pen, die de wetgeving kunnen uitvlooiën, en daarom zijn ze naar ons gekomen. Advocaten Zonder Grenzen zal vanaf 2010 met een legal team ondersteuning geven aan lokale overheden, zodat ze Fair Trade-criteria in hun aanbestedingen kunnen opnemen, zonder de regels van de vrije concurrentie te overtreden. Want de huidige regelgeving biedt wel degelijk oplossingen.'

FairTrade heeft nu nog een klein marktaandeel, maar er is - ondanks de financiële crisis - een groeiende interesse voor bij consumen-

ten en overheden. Van Gisbergen: 'Gemeentes en overheden hebben daarin volgens ons bij uitstek een voorbeeldfunctie.'

Blijkbaar zien de industriële koffieproducenten dat enigszins anders. De Fair Trade-intensie van lokale overheden wordt wel degelijk als een bedreiging gezien. Momenteel loopt er een procedure van Douwe Egberts tegen de provincie Vlaams-Brabant. De nood aan correcte juridische procedures voor de lokale overheden is dus niet louter theoretisch.

Kan er op termijn ook juridische bijstand worden verleend aan de coöperatieven in ontwikkelingslanden die de Fair Trade-producten maken? 'Ook daar is er voor AdZg inderdaad potentieel. Dat zou kunnen gebeuren door de juridische ondersteuning van lokale advocaten.'

Waar komt het geld voor dit en andere AdZg-projecten vandaan? 'Fondsen vinden is een eeuwig gevecht. We krijgen geld van de federale staat, van de EU, Canada, het VK en Australië, en ook van de Belgische balies. Het is een uitdaging om het aandeel eigen financiering in onze totale middelen vergroten. Een gezonde NGO heeft best een goede mix van inkomsten. Nu kunnen we omwille van beperkte financiële middelen niet alle projecten aanpakken die we in gedachten hebben.'

www.asf.be

Advocaten die pro bono willen werken voor AdZg, kunnen contact opnemen met de organisatie.